

Til:
Lokallagsleder i Folkehøgskoleforbundet
Rektor og inspektør/ass. rektor

Vår ref.: 64/19/A 1.08

Oslo, 19.09.2019

FHF-rundskriv 21/2019

Seniortiltak

Vi har fått mange spørsmål om seniortiltakene, og ser at dette tolkes og løses forskjellig på skolene. Det har vært en gjennomgang av ordningen sentralt. I dette rundskrivet omtaler vi ordningen både for Virkeskolene og de kommunale/fylkeskommunale skolene, selv om innslagspunkt og omfang for ordningen ikke er helt sammenfallende. Det er et ønske om at vi skal søke å få en lik forståelse av intensjonen med ordningen.

Virke og KS sine ordninger for seniorenene reguleres henholdsvis i:

- Virke: Særavtale for undervisningspersonalet i folkehøgskolen, se [her](#)
- KS: SFS 2214 – Undervisningspersonalet i kommunale og fylkeskommunale folkehøgskoler, se [her](#)

INNSLAGSPUNKT OG OMFANG

Innslagspunkt	Virke	Kommuner/Fylkeskommuner
55 år*	**	Inntil 5,8 %
57 år*	Inntil 6 %	
60 år*	Inntil 12,5 %	Inntil 12,5 %

* Fra begynnelsen av skoleåret det kalenderåret de fyller år.

** I virkeavtalen er innslagspunktet for seniorenene forskjøvet til 57 år for å gi rom for livsfasetiltaket som heter «Første yrkesår i folkehøgskolen». Denne gir en omfordeling av undervisning med inntil 6 % for nye lærere.

Seniortiltak er en rettighet den enkelte har, men det er ikke nødvendigvis slik at en lærer ønsker å benytte seg av denne muligheten fullt ut, eller i det hele tatt. Dette må derfor drøftes med den enkelte i god tid før planer for skoleåret legges. Intensjonen med ordningen er å gi en lette i seniorenens arbeidssituasjon.

Utgangspunktet er at læreren skal være på skolen og være tilgjengelig for kolleger og elever i den omdisponerte tiden, som i annen planfestet (bundet) tid. Ingen av avtalene spesifiserer imidlertid om de frigjorte timene skal brukes innenfor bunden tid, altså tid på skolen, eller om de skal føyes til ubunden tid. Det betyr at det er mulighet for at de omdisponerte timene benyttes enten på skolen eller utenom, etter avtale mellom rektor og senior. Dette må videre forstås slik at en lærer ikke kan kreve at omdisponert tid skal legges til ikke-planfestet tid, men dersom det er enighet om at dette er ønskelig er det ingenting i veien for å avtale det.

Oppgaver

Det er også spørsmål om hva den omdisponerte tiden skal benyttes til. Det er arbeidsgiver som etter drøftinger med læreren tar stilling til dette, med utgangspunkt i at den omdisponerte tiden benyttes til arbeid knyttet til lærernes arbeid slik det er angitt i særavtalen, og som bidrar til størst mulig nytte for elevene.

Alle oppgaver i bundet tid inngår i rektors styringsrett, men en lærers oppgaver er vanligvis lite detaljstyrt. Det er bestemt hvor undervisning, tilsyn og møter plasseres i tidsplanen. Så finnes det et vell av andre arbeidsoppgaver som skal løses innenfor rammen av bunden tid. Rektor bruker sjeldent sin styringsrett til å bestemme eksakt hvilket innhold en arbeidstime skal ha. Det ville være rart om denne forståelsen av lærers autonomi skulle endres for seniortimene. Som det står i Kommunenes personalhåndbok 2019: «Det er ikke intensjonen at den planfestede arbeidstiden på skolen skal «fylles opp» med oppgaver, møter o.l. De fleste av lærernes oppgaver verken kan, skal eller bør tidfestes og nedfelles i en plan.»

Seniorene er skolens mest erfarne lærere, de vil sannsynligvis selv ha mange forslag til hvilke pedagogiske oppgaver de kan bruke de omdisponerte timene til. Vi understreker at omdisponerte undervisningstimer må brukes til oppgaver av pedagogisk karakter, som for eksempel disse:

- Mentor/veileder/kollegastøtte for unge lærere
- Deltagelse i skolens kontinuerlige selvevaluering av pedagogisk kvalitet
- Forberedelse av undervisningsopplegg
- Skriftliggjøring av vellykkede elevopplegg, til glede og nytte for skolen

Virkeavtalen - undervisning eller tilsyn

I Virkes avtale innebærer bestemmelsene i særavtalen om seniortiltak fra det året læreren fyller 60 år en omdisponering av tid fra undervisning og/eller andre arbeidsoppgaver med elevene, som tilsyn. Redusert undervisningstid kan ikke mot lærerens vilje omdisponeres til mer tilsyn eller omvendt.

Til slutt vil presisere:

- Dette er ikke ytterligere ferie for lærere over 60 år, årsverket for lærerne i denne gruppen er 1650 timer på grunn av den 6. ferieuken. Seniortiltaket skal ikke redusere årsverket ytterligere.
- Omfordelte timer fra undervisning kan ikke benyttes til å gi økt tilsyn, eller omvendt.
- Omfordelte timer kan etter avtale fordeles periodevis, så lenge det samtidig hensyntas at seniortiltaket er ment å gi en lette i arbeidsbelastning gjennom året.

Med beste hilsen

Live Hokstad
leder

Angelina K. Christiansen
generalsekretær